

INFORMAČNÍ LISTY 122

www.sam95.wz.cz

SRPEN

2011/4

Vychází 6x do roka pro členy SAM 95 zdarma

President:	Vladimír KOSTEČKA K Jordánu 114, 273 01 Kamenné Žehrovice
Pokladník:	Vladimír HORÁK K Cihelně 432, 273 01 Kamenné Žehrovice
Sport. referent:	František BROŽ Karlovarská 180, 273 02 Tuchlovice
Redakce IL:	Jiří BALEJ Libušina 194, 273 09 Kladno Švermov
Člen výboru:	Petr SVOBODA Nad stadionem 347, 267 01 Králův Dvůr

Úvodem

Přátelé, vítám vás opět na stránkách IL. Dva měsíce mezi čísly IL utekly jako voda. Doufám že s příjemnými chvílemi strávenými na letišti s historiky. Omluvit bych se chtěl za amerikanizovaný výběr plánek, ale jsou to modely něčím výjimečnější, o kterých je dobré vědět.

Balej

Vega? Vega.

Před nějakým časem jsem napsal do I.L. článek, který měl název „Internet budí pochválen“. Psal jsem v něm o vzájemné pomoci a spolupráci, ale teď mám chuť tento výrok odvolat, protože v současné době posloužil Internet, nebo lépe E – mailová pošta, k rozhádání se několika našich členů. Za všechno asi může jedna věta, která je v našich pravidlech i v pravidlech SAMu 78 a v pravidlech pro M. E. Je to věta, která je ve všech těchto pravidlech ve všeobecné části prakticky jako první věta pravidel. Cituji: „Model, (replika) je postaven podle stavebního plánu (vzoru), který vznikl a byl publikován před...“ Je to strašně moc nešťastné pravidlo a mělo by z těchto pravidel, podle mého názoru, co nejdříve zmizet. Myslím, že je to pravidlo svým způsobem diskriminační, protože ne všichni konstruktéři mohli před rokem padesát publikovat. Někteří byli i toho názoru, já jsem si éro vymyslel, tak vám plánek nepůjčím, vymyslete si svoje. Podle tohoto pravidla by se mohly stavět modely jen některých konstruktérů a tím by se z hnutí SAM stal jen klub příznivců některých, zvláště amerických konstruktérů. Osobně jsem znal kolegu, který také stavěl pěkné modely, ale nikdy nepublikoval. Možná si jednou postavím jeden z jeho modelů, které jsou na papíře, který se už skoro rozpadá a kde je rok vzniku 1947. Nebyl nikdy vydán, ale podle mne se jednoznačně jedná o historický model.

Vraťme se ale k tématu. Vynikající plzeňský modelář, MUDr Karel Slupský se zamyslel nad tím, zda je model Vega 7, konstrukce M. Pospíšila modelem historickým. Po pár dnech, jsem dostal E-mail i od plzeňského Fandy Hermana, který reagoval na E-mail Karla Slupského a požadoval, aby se záležitost kolem modelu Vega posoudila a aby se rozhodlo, zda se jedná o historika či nikoliv. František požadoval, do rozhodnutí, nepřipouštět Vegy do soutěží. Ozvali se i další kolegové a nemohu se zbavit dojmu, že všichni postupovali podobně. Vega je létavý model a to, že předběhla dobu, není jen můj názor. Možná, kdyby létala průměrně, či podprůměrně, nikdo by se neozval. To, že Vega létá a vítězí jim nahrnulo trochu krev do očí.

Já jsem měl k tomuto modelu také svoje výhrady, ale úplně jiného typu. Na jednom modelu mi vadilo, že jeho majitel, zcela nepokrytě použil jako nosník, uhlíkovou trubku, jiný létal bez podvozku, přestože originál podvozek měl, někomu se zdála malá kormidla, tak

je prostě udělal větší. To jsou chyby, kterých bychom se měli všimnout. Zcela určitě by to vyřešila přejímka před soutěží, ale to by soutěž protáhlo až o několik hodin a to prostě dnes nejde.

Požádal jsem tedy o vyjádření kamarády, o kterých si myslím, že jsou v této otázce znalí a že mají k tomuto problému co říci.

Nejprve jsem hledal v našem klubu a volba padla jednoznačně na Zdeňka Andryška, který s Vegou létal úspěšně mnoho let. Zdeněk mi odpověděl: „ Už mne nebaví diskuse kolem úspěšné Vegy 7, své jalové názory prezentují lidé, kterým číší z očí závisť a kteří vědí jen, že jedna paní povídala. Já mám doklady kolem tohoto případu. Spolukonstrukterem a autorem výpočtů je ing. Zdeněk Holíš, který opatruje deník M. Pospíšila s jeho nákresy, výpočty a poznámkami ke stavbě i z prvních zalétávacích letů a soutěží. Z. Holíš žije v Olomouci a může nám vše objasnit“.

Druhý člověk, kterého jsem požádal o pomoc a kterého si velice vážím, je Zdeněk Raška. Zdeněk na moji telefonickou výzvu reagoval okamžitě a poslal mi zcela nezištně Almanach modelů ing. Pospíšila, jak jej vydal SAM 78. Přidal k tomu ještě tři pohledový plánek motorového modelu Sokol, konstrukce našeho člena Bronislava Sokolíčka. M. Pospíšil, byl sice o několik let starší, ale Bronislav si v dopisech poslaných Raškovi, vybavuje, a popisuje společná badání. Myslím, že i takováto forma vzpomínek, potvrzuje autentičnost a pravdivost konstrukční práce M. Pospíšila. Co se týče deníku M. Pospíšila, ve kterém se nacházejí nákresy, profily a další věci kolem jeho modelů, tak ten mají v opatrování kolegové Holíš a Hanák, na které mi Zdeněk poslal kontakt. Mám pocit, stejně jako Zdeněk, že lidé, kteří z polorozpadlých plánek, či z pozůstatosti někoho, zodpovědně překreslí tyto plány pro zachování dalším generacím, by měli být opěvováni za záslužnou práci a ne být osočováni z plagiátorství. Tito lidé, totiž ještě zažili lepení kostry křídlem, či kaseinem, lakování šelakem, rozpuštěným v lihu, potahování modelů papírem Kablo, Flumo nebo Diplom.

Dále Zdeněk píše o pravidlech pro létání a i tady se shodujeme.

Když jsem hledal materiály pro tento článek, proseděl jsem několik hodin u počítače a zaměstnal jsem i Ládu Vyskočila. Navštívil jsem Internetové stránky několika SAMů z USA, Austrálie a Itálie. Asi jsem měl štěstí, protože ve všech těchto navštívených klubech staví elektry a létají s nimi. Takže kdo nechce, ať s elektrami nelétá, nikdo nikoho nenutí, ale to, že se elektry do SAMu nehodí asi není pravda. Naopak se mi zdá, že je to světový trend a nelétat tyto kategorie by byl krok zpět. Na stránkách SAMů, které jsem navštívil, je také vidět, že se hojně používají i lesklé a průhledné folie na potah modelů. V tomto směru plně souhlasím s našimi pravidly, tyto folie na historika opravdu nepatří. (Ale ta kostra pod folií vypadá pěkně). Dalším, koho jsem oslovil, byl Honza Kypta, známý modelářský pedant. Pokud mi paměť neklame, Honza kontroluje všechny plány, jestli není rozdíl mezi rozměry napsanými a nakreslenými. (Kdyby tak věděl, že většina z nás při stavbě ujede tu o milimetr, tu o dva). Honza mi poskytl vyjádření ing. Hanáka, že připravuje Pospíšilovi deníky pro všeobecné použití. Snad potom přestanou všechny spory kolem těchto modelů. Byla by určitě škoda, neuznat tyto modely jako historické, když datum jejich vzniku je zcela jasně napsáno v těchto denících. Jedna hloupá věta v pravidlech by nás připravila o vynikající české modely a na našich soutěžích by létaly jen modely amerických konstrukcí, o kterých většina z nás ví pouze to, že na plánu je napsán rok vzniku, ale o tom, zda byl tento plánek vydán před t.z.v. rozhodným datem, nevíme nic. To by vyřešilo zpracovat jakousi databázi použitelných modelů, ale neumím si představit, kdo by se té práce ujal.

Možná by stálo ještě za to, zmínit se o zvětšování a zmenšování modelů. Sám jsem se na svém Texacu Korzár přesvědčil, že pokud

povoleno. Hlavní problém je ale jinde. Pokud půjdeme do důsledků, tak zjistíme, že při prohnání potahu v té větší vzdálenosti, dojde vlastně ke změně profilu. To by vyřešilo přidání jednoho nebo dvou profilů, ale to pravidla zakazují. Ti, kteří požadují přesnou zvětšeninu, vlastně povolují změnu profilu. Takže je to tak trochu bludný kruh. Opravdu ideální by asi bylo, kdyby byla vytvořena jedna pravidla pro všechny SAMy. A jsme zase zpátky u toho, že by to musela být pravidla rozumná, kde by byly zohledněny podmínky jednotlivých klubů, ale když vidím jaká jsou pravidla pro ME ta tomu nevěřím ani trošičku, že je to možné. Budeme tedy létat podle našich pravidel, protože podle korespondence s Edem Hammlerem, prezidentem všech SAMů vím, že lidi z USA prakticky nezajímáme. Nemáme ani právo, dát připomínky ke změnám v evropských pravidlech. Tady tak trochu končí demokracie a začíná zase něco jako diktát. V tomto případě mne a domnívám se i většinu z vás nějaká mezinárodní spolupráce nezajímá. Letošní sezona je za polovinou a bylo by asi rozumné, jak jsme ji začali, tak ji dokončit. O sporných otázkách si můžeme popovídat a rozhodnout na sněmu SAMu. Já se zavazuji, do termínu konání sehnat další dokumenty, které pomohou naše problémy vyřešit Rovnou, ale říkám, že se mi nechce chodit na soutěže s kufry dokumentů, abych někomu dokazoval, že někde udělal chybu. Také se mi moc nechce po těch pár soutěžících, kteří na naše soutěže přijedou, požadovat notářem ověřenou kopii plánu. Uvědomte si, že téměř sto procent lidí, kteří na soutěžích létají, to dělají pro radost a zábavu. Tenhle článek asi pořádně zamíchá našimi téměř stojatými vodami, ale prosím vás, připravte si svoje připomínky a přijďte na sněm. Kdo to má daleko, může poslat svoje připomínky písemně mně, nebo Fandovi Brožovi a já se zaručuji, že budou na sněmu předneseny.

Vladimír Kostečka

Lanškroun 2011

Dostal jsem pozvánku na Slet historických modelů v Lanškrouně 16. a 17. července. Byl jsem právě po dovolené a tak chuť si zase zalétat byla daleko větší než jindy a tak jsem začal shánět, kdo by jel. Nebyli jsme v San Marinu, tak proč si neudělat výlet po vlastní. Lanškroun je sice 250 km daleko, ale jedním z pořadatelů byl Honza Kypta, náš člen, tak proč se za ním nepodívat. Domluvili jsme se s Fandou Brožem a ostatními, že vyrazíme asi v osmi lidech. Bohužel Fandu postihl těsně před odjezdem ošklivý úraz a tak nerozlučná dvojka Valenta Brož zůstala doma. Jarda Macháček s Jardu Netáhlem a Mírou Mackem byli na místě už tři dny před akcí, prý kvůli aklimatizaci. To se jim určitě vyplatilo, protože v obou soutěžích obsadili většinu míst na bedně. Slet, (nebo jak my říkáme soutěž) organizovali Honza Kypta a Alois Hrabáček. Sehnali pro nás perfektní a laciné ubytování v areálu letiště Moravská Třebová, kde byla i dlouho do noci otevřená restaurace s výbornou kuchyní a skvělým výčepem. Bohužel na tomto letišti trénují akrobaté a tak nebylo možné soutěž odlétat na místě. To ale vůbec nevadilo, protože nás pod svoje křídla přijali kamarádi, modeláři z Lanškrouna. Jejich letiště, s bohatým zázemím a perfektně upravenou startovací a přistávací plochou, by jim mohl závidět nejen jeden modelářský klub. Dvě soutěže ve dvou dnech je docela záprah, ale zase je to při jedné cestě a tudíž polovičních výdajích. Honza Kypta pro nás připravil překvapení, ještě před soutěží došlo na vážení modelů kategorie Texaco. Výsledky byly velice zajímavé, protože váha modelů se pohybovala od 1460g až po 4790. Létala se většina RC kategorií, které v SAMech máme. Sobotní soutěž sponzorovala firma AHRA, velice pěknými plakety a zároveň s vyhlášením výsledků byla ještě tombola, kde každý ze soutěžících dostal igelitovou tašku a v ní bylo něco potřebného pro domácnost, nebo do dílny. Druhá soutěž se létala v neděli, tentokrát pod patronací firmy Tonar – Moravská Třebová. Bohužel v neděli byla účast trochu nižší, protože někteří soutěžící museli odjet domů, z rodinných důvodů nebo pro ztrátu modelu. Mne ztráta modelu postihla také, ale až v neděli, když se zase (už po třetí), ukázalo, že dosahované výšky jsou větší než kvalita mých očí. Korzár zmizel přímo nad hlavou v modrém nebi a po nějakém čase, ukončil svůj let a život v jednom skleníku, asi tři kilometry od místa startu. Přes

tento karambol, musím říci, že obě soutěže byly velice pěkné a že příště přijedeme zase, už s uzdraveným Fandou Brožem a dalšími kamarády. Jak jsme létali, je vidět z výsledků, ale ty nejsou podstatné. Podstatné bylo setkání se starými kamarády, třeba Zdeňkem Raškou, Honzou Kyptou, Vaškem Rajchrtem, Petrem Svobodou ze Dvora Králové a dalšími. Poznali jsme také nové kamarády, třeba Lojzu Hrabáčka z Lanškrouna, Ládu Horáka a Luboše Režného z Hořic. Doufám, že se ze všemi, a nejen s nimi, setkáme na této akci za rok znovu.

Vladimír Kostečka

Celkové výsledky soutěže ze dne 16.7:

Kategorie Texaco

1. Netáhlo Jaroslav	Ethy	2700
2. Svoboda Petr	Playboy sen.	2700
3. Ing. Svoboda Petr	Playboy se.	2520
4. Režný Lubomír	PB – 2	2425
5. Macháček Jaroslav	Cumulus	2343
6. Kostečka Vladimír	Korzár	1964
7. Hanáček Zdeněk	SV 23	1762
8. Horák Ladislav	KL – 61	475 1. let
9. Netáhlo Jaroslav	PB – 2	0
10. Horák Ladislav	Lanzo Bomber	0
11. Peterek Lubomír	Spook – 72	0 havárie

Kategorie ARC

1. Macků Miroslav	Le Taxi IV	892
2. Kostečka Vladimír	Žehrovice I	810
3. Hrabáček Alois	Penna Bianco	785
4. Horák Miroslav	Ballestrucio	551
5. Macků Miroslav	Orlík (Čížek)	544
6. Svoboda Petr	Pjerri	503
7. Kypta Jan	Káně (Čížek)	502
8. Peterek Lubomír	Káně (Ledvina)	0
9. Hanáček Zdeněk	ESSO	0
10. Rajchrt Václav	Ballestrucio	0

Kategorie CRC – Clasic

1. Netáhlo Jaroslav	Raketa – 5	1260
2. Macháček Jaroslav	Start 80%	843
3. Peterek Lubomír	Gossamer	752
4. Kypta Jan	Start 70%	692

Kategorie CRC – Atom

1. Macháček Jaroslav	Spartak – C	1632
2. Kypta Jan	Start 90%	1344
3. Netáhlo Jaroslav	Raketa – 5	942
4. Ing. Svoboda Petr	Kornet	0

Kategorie CRC – E Sport 400

1. Mrhal Jaroslav	Čochtan	1260
2. Ondrašík Miloš	Bantam	1075
3. Kostečka Vladimír	Ciclone	840

Kategorie CRC – E Open

1. Macků Miroslav	Gas – Bag	1260
2. Raška Zdeněk	Tříska	1080
3. Mrhal Jaroslav	Vega 7	838
4. Raška Zdeněk	Sporty II	487

Celkové výsledky soutěže ze dne 17.7:

Kategorie Texaco

1. Macháček Jaroslav	Cumulus	2700
2. Netáhlo Jaroslav	Ethy	2413
3. Pelíšek Milan	Trennton Teror	1700
4. Režný Lubomír	PB – 2	1204
5. Kostečka Vladimír	Korzár	804

Kategorie CRC – Atom

1. Netáhlo Jaroslav	Raketa – 5	1748
2. Macháček Jaroslav	Spartak – C	1301

Kategorie CRC – E Open

1. Mrhal Jaroslav	Vega 7	865
-------------------	--------	-----

Kategorie ARC

1. Hrabáček Alois	Penna Bianco	832
2. Kostečka Vladimír	Žehrovice I	639
3. Macků Miroslav	Le Taxi IV	399
4. Hrabáček Alois	Penna Bianco	117

Kategorie CRC E Open

1. Pavlíček František		1116
2. Roubal Antonín	Vega 7	903
3. Herman František		881
4. Mrhal Jaroslav	Vega 7	600

Kategorie BRC – EV

1. Pavlíček František	Vega 3	826
2. Roubal Antonín	Gypsy	636
3. Metz Richard	Korda	291
4. Hořava Miloslav	Ostravan	268

Retro - 9.7 Plocha RC klubu Kladno

Na letišti klubu RC Kladno se uskutečnila 9.7. soutěž historických modelů pořádaná dle pravidel SAM 95. Počasí vyšlo, pouze soutěžících se mohlo sejít více.

Soutěž měla tradiční průběh, kdy nejdříve startovaly modely v hromadném startu,

Další kategorie která se létala byly modely s motory SPEED 400. Létání probíhalo v době, kdy soutěžící nabíjeli pro hromadný start. Ideální pro tuto kategorii jsou stavebnice modelů od Classicmodel.

Ke zpestření proběhla i soutěž s modelů původně poháněných gumovým svazkem, ale nyní upravené na pohon s motory třídy 300 s převodovkou. Je to krásný pohled na tyto modely, pouze zvuk převodovek poněkud ruší ladnost letu těchto modelů. Do budoucna chceme tuto kategorii zachovat, ale změnou druhu elektromotoru na střídavé bez převodovky zkvalitnit realitu letu. Vyzýváme tímto k námětu na druh motoru, který by realisticky napodobil motorový let původních modelů Wakefield, kdy gumový svazek po dobu asi 40sec dokázal vynést model do výšky 60-80m. Chtěli bychom pak takový motor vyzkoušet a jednotně všichni v této kategorii používat. Změnu bychom provedli až po skončení platných pravidel na roky 2011-12.

Open kategorie původně nebyla zařazena, ale sešli se čtyři soutěžící, čímž zamotali hlavu řediteli soutěže Mil.Hořavovi a situaci za pomoci členů klubu zvládli.

V druhém kole hromadného startu se však udála nečekaná událost, kdy model jednoho soutěžícího ve výšce zlomil křídlo a tento model střemhlavým letem vletl mezi auta, kde poškodil kapotu Opla, která byla zvednuta, jinak by došlo k mnohem většímu poškození jiného auta, které parkovalo před ním. I malým modelem se dá nadělat hodně škody a proto je dobré být pojištěn.

Rozdělení cen, kde se to poháry a stavebnicemi jen hemžilo, se soutěž zakončila k radosti vítězů, soutěžících, pomocníků při organizaci i přihlížejících.

Je vidět, že se začínají stavět nové, krásné modely, nejen pro to aby vítězily, ale aby se projevila rozmanitost modelů. Plánků je dost a proto doporučuji, každou sezonu s jiným modelem.

Na stránkách www.sam95.wz.cz najdete pár fotek ve WebPhotogallery, nebo na <http://picasaweb.google.com/frantabroz>

František Brož

Kategorie CRC – EHS

1. Pavlíček František	Vega 7	30b
2. Roubal Antonín	Vega 7	27
3. Řach Jaroslav	Flamengo	18
4. Herman František	Raketa	7
5. Svoboda Petr	Sírius	2

Kategorie CRC – 400

1. Řach Jaroslav	Playboy	910
2. Herman František	Fenix	856
3. Svoboda Petr	Ichabod	678
4. Brož František	Jerri	595
5. Pavlíček František	Vega 7	235

Plánky historiků – pokračování

V IL 119 jsem upozornil na internetovou adresu na které lze získat celkem slušné množství plánek na historiky. Dnes bych chtěl tento výběr doplnit o další typy. Tak tedy: do vyhledávače zadáme adresu SB99F3J. V následující nabídce zadáme Retroplane. net. Na nové stránce sjedeme až na konec a v textu vyhledáme modrou adresu www.rcgroups.com/forum a tak dále. Adresu označíme a dostaneme se na výběr uveřejněný v IL 119 rozšířený na 346 stránek, takže výběr je dosti velký.

Druhou zajímavou adresou je www.Outerzone.co.uk. Zadáme ji do vyhledávače a označíme první řádek v nabídce. Otevře se stránka v jejímž horním navigačním řádku vybereme co chceme zobrazit. Např. Browse plan nabídne modely seřazené podle kategorií, List All třídí modely podle abecedy. Po označení modelu se objeví pouze malý informační plánek. U každého modelu je ve většině případů uveden konstruktér modelu, rok vzniku, kategorie, velikost a kdy a kde byl plánek otištěn.

Pokud chceme plánek zvětšený na celou obrazovku stiskneme červený download a na další stránce ještě jednou download.

V nabídce je 1522 plánek, takže je z čeho vybírat.

Balej

Společenská kronika

V těchto měsících se významného životního jubilea dožívají členové našeho klubu:

Richard Metz se 13. července dožil 75 let

Eduard Harašta se 2. srpna dožívá 80 let

Vladimír Pergler se 26. srpna dožívá 75 let

Vladimír Horák se 17. září dožívá 75 let

Upřímně blahopřejeme a do dalšího života přejeme mnoho zdraví, štěstí a životní spokojenosti.

PAA Payload Winner

Tento model chci představit proto, že v roce 1949 zvítězil v soutěži PAA Payload o které u nás není příliš povědomý.

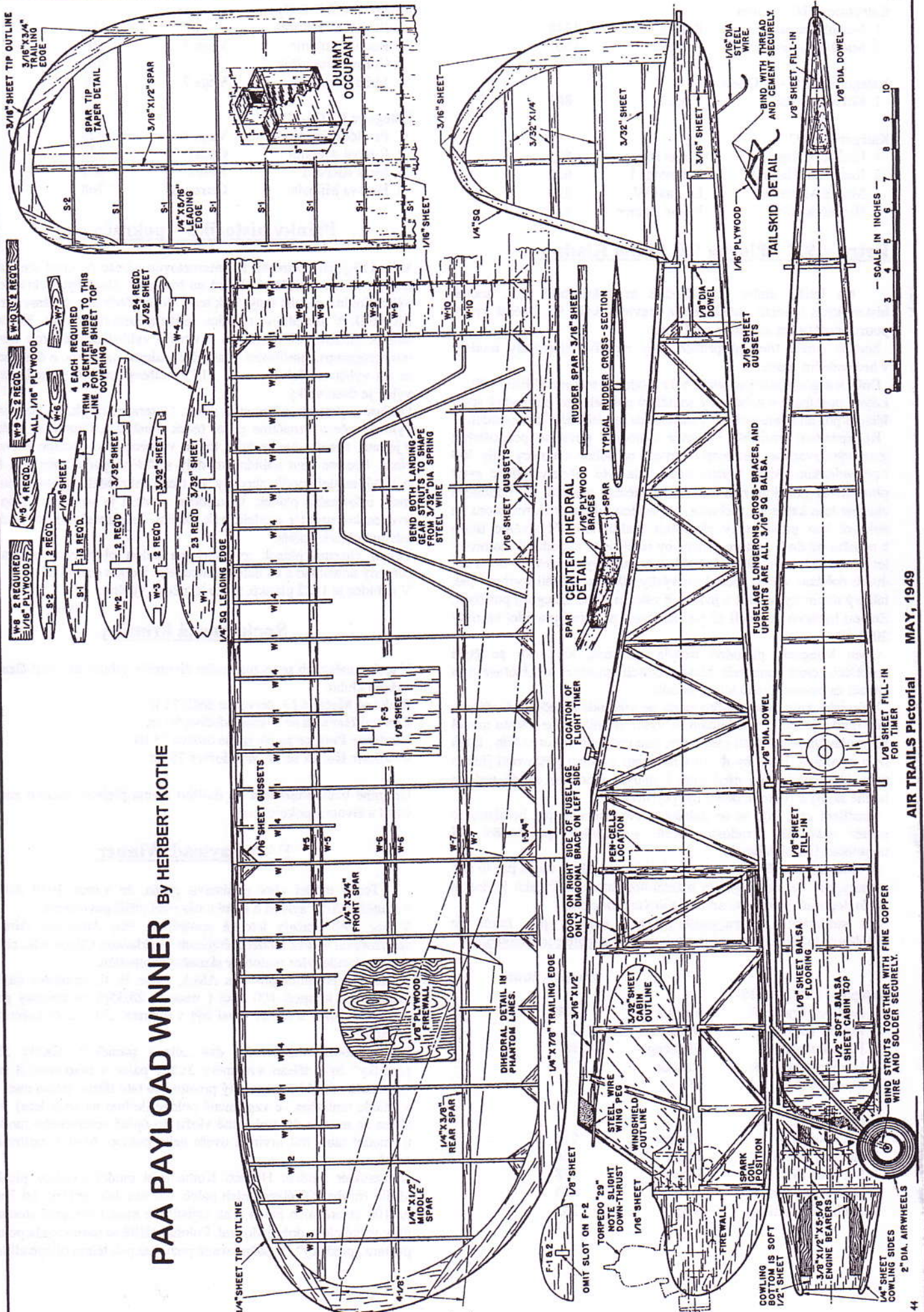
V roce 1948 začala letecká společnost Pan American Airways sponzorovat soutěž modelů létajících s nákladem. Cílem bylo, aby se modely letadel více podobaly skutečným letadlům.

Model musel splnit pravidla AMA, Class B, tj. hmotnost modelu musela být alespoň 100 uncí (unce je 28,35g) na kubický palec objemu motoru a motor musí být v rozmezí .20 a .299 kubických palců.

Navíc model musel vézt dva „členy posádky“. Každý „člen posádky“ bylo těleso s rozměry 3x3x1 palec a hmotnosti 8 uncí. V modelu musel být uzavřený prostor pro tato tělesa, tělesa musí být v letadle umístěna ve vzpřímené poloze (kolmo na směr letu). Tato tělesa se musela dát pohodlně vložit do úplně sestaveného modelu, tj. model musí mít otvírací dveře nebo poklop. Model startoval ze země.

Konstruktér modelu Herbert Kothe řešil model s velkou plochou křídla zhruba 700 čtverečních palců, což mu dalo zatížení asi 7 uncí na 100 čtverečních palců. Tak zajistil, že model rozumně stoupal a díky velké ploše dobře klouzal. Poloha těžiště se nastavovala pomocí posunu „posádky“. V požadované pozici se pak tělesa přispendila.

PAA PAYLOAD WINNER By HERBERT KOTHE

Model uvádím na podporu kategorie BW-E. Konstruktérem modelu byl Henry Struck v roce 1953. Myslím si, že model má docela rozumné tvary a stavebně není složitý.

